

भारतीय संविधान अनुच्छेद २७५(१) योजने अंतर्गत
मंजूर “SeeGreen Solution with ITDPs
Sensitization of students, teachers and staff of
Ashram schools through workshops by
engaging them in developing sustainable
projects at their school” या योजनेच्या मार्गदर्शक
तत्वांना मंजूरी देणेबाबत

महाराष्ट्र शासन
आदिवासी विकास विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: केंद्रीय-२०१९/प्र.क्र. ९०/का-१९
मंत्रालय, मुंबई ४०००३२
तारीख: १३/०९/२०१९

संदर्भ-

१. जनजाती कार्य मंत्रालय, नवी दिल्ली यांचे पत्र क्र. F. No. ११०१५/०१/२०१९ – Grants, दि. ११/०३/२०१९
२. आदिवासी विकास विभाग, शासन निर्णय क्र. केंद्रीय - २०१९/प्र.क्र.६३/ का.१९, दि. २९/०६/२०१९ व
दि. २३/०७/२०१९

प्रस्तावना-

केंद्र शासनाकडून दरवर्षी विशेष केंद्रीय सहाय्य अंतर्गत अनुदान, भारतीय संविधानाच्या अनुच्छेद २७५(१) अंतर्गत व अदिम जमाती विकास कार्यक्रम या योजनाअंतर्गत राज्य शासनास अनुदान प्रदान होत असते. ह्या योजनाअंतर्गत प्राप्त होणा-या अनुदानासाठी नावीन्यपूर्ण प्रस्ताव सादर करण्याबाबत प्रकल्प अधिकारी ए.आ.वि.प्रकल्प कार्यालय, शासकीय, अशासकीय / सामाजिक / खाजगी संस्था यांना आदिवासी विकास विभागाकडून आवाहन करण्यात आलेले होते. ह्या अनुषंगाने प्राप्त झालेल्या प्रस्तावांची सविस्तर छाननी करून निवडक प्रस्ताव मा.मुख्य सचिव यांच्या अध्यक्षतेखालील कार्यकारी समितीकडे सादर करण्यात आले. सदर प्रस्तावामध्ये Seegreen Solution LLP यांच्या प्रस्तावाचा समावेश आहे. प्रस्ताव मुख्यत्वे आदिवासी विकास विभागातील अधिनस्त असणा-या शासकीय आश्रम शाळेमध्ये कार्यशाळेद्वारे शाश्वत प्रकल्पाबाबत विद्यार्थी ,शिक्षक,मुख्याध्यापक व इतर कर्मचारी यांच्यामध्ये आपुलकीची व मालकीची भावना तयार करणे तसेच घनकचरा व्यवस्थापन,ऊर्जा व्यवस्थापन,सांडपाणी व्यवस्थापन,जल व्यवस्थापन याबाबत आश्रम शाळेने त्यांच्या स्तरावर शाश्वत प्रकल्प तयार करण्यासाठी प्रोस्ताहण देणे , या प्रकल्पाबाबत त्यांच्यामध्ये स्पर्धा घेणे व तयार केलेल्या निवडक प्रकल्पाची अमलबजावणी करणे या बाबत आहे.

२ आदिवासी विकास विभागाने मुख्य सचिव यांच्या अध्यक्षतेखालील कार्यकारी समिती व शासनाच्या मान्यतेने “SeeGreen Solution with ITDPs Sensitization of students, teachers and staff of Ashram schools through workshops by engaging them in developing sustainable projects at their school” ही योजना प्रस्तावित केली . या प्रस्तावास जनजाती कार्य मंत्रालयाने दिनांक १२.०२.२०१९ रोजी

आयोजीत केलेल्या Project Appraisal (Committee PAC) बैठकीमध्ये मंजुरी देवून सदर योजना सन २०१९-२० व सन २०२०-२१ करिता राबविण्यासाठी एकूण २५९.७६ लक्ष इतक्या रकमेच्या प्रस्तावास संदर्भाधिन पत्र क्र १.अन्वये मंजुरी दिलेली आहे. सदर निधी संदर्भाधिन शासन निर्णयान्वये आयुक्त, आदिवासी विकास, नाशिक यांना वितरित करण्यात आला आहे.

३. आदिवासी विकास विभागामार्फत आश्रमशाळा समूह ही योजना राबविली जाते. राज्यात सद्य स्थितीत ५०२ शासकीय आश्रम शाळा, २५ एकलव्य मॉडेल निवासी आश्रम शाळा सुरु आहे. आदिवासी विकास विभागाने आश्रम शाळा स्तरावर शाश्वत उर्जा उपकरणे, सांडपाणी व्यवस्थापन, घनकचरा व्यवस्थापन, जल व्यवस्थापन, याबाबत वेळोवेळी व आवश्यक्तेनुसार कामकाज केले आहे. तथापि, त्या प्रकल्पांबाबत आपुलकीची व मालकीची भावना तयार व्हावी यासाठी त्यांची क्षमता बांधणी करणे गरजेचे आहे. तसेच आश्रम शाळेच्या स्तरावर त्यांना आवश्यक असा शाश्वत प्रकल्प त्यांच्याद्वारे तयार करणे आवश्यक आहे. त्यांच्या गरजानुसार त्यांना हव्या वाटणाऱ्या शाश्वत प्रकल्प मिळविण्यासाठी स्पर्धा योजून त्या स्पर्धेमध्य भाग घेण्यास त्यांना मदत करणे. व निवडक प्रकल्पांची अमलबजावणी करणे आवश्यक आहे.

४ Seegreen solutions LLP ही एक सार्वजनिक क्षेत्रात काम करणारी संस्था असून ही संस्था सन २०१३ साली स्थापन झाली आहे. ह्या विषयांमध्ये त्यांनी अनेक पेटंटचे अर्जही दाखल केले आहेत. ही संस्था मुख्यत्वे अपारंपारिक ऊर्जा, कचरा व्यवस्थापन व जल व्यवस्थापन या क्षेत्राबाबत शाश्वत तंत्रज्ञान बाबत कामकाज करते. सदर क्षेत्रामध्ये शिक्षण देणे, व्यवस्थापनेबाबत प्रशिक्षण देणे, संशोधन करणे, सल्लामसलत करणे, या बाबत कामकाज करते. ही संस्था कॉलेज ऑफ इंजीनीयरिंग पुणे, पुणे विद्यार्थी गृह कॉलेज ऑफ इंजीनीयरिंग अँड टेक्नॉलॉजी, इंस्टीट्यूट ऑफ केमिकल टेक्नॉलॉजी मुंबई यांसमावेत कामकाज करते. आदिवासी आश्रमशाळांमध्ये शाश्वत प्रणाली बसविण्याचे काम Seegreen solutions LLP या संस्थेने केले आहे. त्यात घन कचरा व्यवस्थापन, सांडपाणी शुद्धीकरण, पाणी व्यवस्थापन, आणि सौर उर्जा इ. विषयांचा समावेश आहे. हे काम सीग्रीन ने २०१८-१९ या आर्थिक वर्षामध्ये अपर आयुक्त ठाणे यांच्या कार्य क्षेत्रामध्ये ५ आश्रम शाळांमध्ये प्रायोगिक तत्वावर केले आहे. या संस्थेने रुफ टॉप सोलार पीव्ही सिस्टिमची डिजाइन तयार केली आहे तसेच knocked down kit प्रकारचा बायो गॅस, कंपोस्टिंग मशीन व इतर शाश्वत तंत्रज्ञान, ऊर्जा कार्यक्षमता या बाबत कामकाज करत आहे. अशा नावाजलेल्या व या विषयाचा प्रदीर्घ अनुभव असलेल्या या संस्थेमार्फत “SeeGreen Solution with ITDPs – Sensitization of students, teachers and staff of Ashram schools through workshops by engaging them in developing sustainable projects at their school” ही योजना राबविण्याबाबतच्या मार्गदर्शक सूचनांना मंजुरी देण्याबाबतचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन आहे.

शासन निर्णय-

आदिवासी विकास विभागातील अधिनस्त असणा-या शासकीय आश्रमशाळा व एकलव्य निवासी शाळांमध्ये मध्ये कार्यशाळेद्वारे शाश्वत प्रकल्पांबाबत विद्यार्थी, शिक्षक, मुख्याध्यापक व इतर कर्मचारी यांच्यामध्ये आपुलकीची व मालकीची भावना तयार करणे तसेच घनकचरा व्यवस्थापन, ऊर्जा व्यवस्थापन, सांडपाणी व्यवस्थापन, जल व्यवस्थापन याबाबत आश्रम शाळांना त्यांच्या स्तरावर शाश्वत प्रकल्प तयार करण्यासाठी प्रोत्साहन देणे या प्रकल्पांबाबत त्यांच्यामध्ये स्पर्धा घेणे व तयार केलेल्या निवडक प्रकल्पांची अमलबजावणी करणे या कार्यक्रमांतर्गत “SeeGreen Solution with ITDPs- Sensitization of students, teachers and staff of Ashram schools through workshops by engaging them in developing sustainable projects at their school” ही योजना आदिवासी विकास विभाग व Seegreen solution यांच्यामार्फत संयुक्तपणे राबविण्यासाठी एकुण रु. २५९.७६ लक्ष किंमतीच्या अंमलबजावणी मार्गदर्शक सूचनांना ह्या निर्णयाद्वारे सोबत जोडलेल्या परिशिष्ट क्रमांक- १ नुसार मंजूरी प्रदान करण्यात येत आहे.

२. सदर योजनेच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार वितरीत तरतुदीच्या मर्यादेत योजना राबविण्याबाबत त्वरीत कार्यवाही आयुक्त, आदिवासी विकास, नाशिक यांनी करावी व त्याचे उपयोगिता प्रमाणपत्र आर्थिक व भौतिक अहवालासह शासनास सादर करण्याची दक्षता घ्यावी.

३. हा शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेताक २०१९०९१३१८०९५६६०२४ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(संतोष जाधव)
कार्यासन अधिकारी

प्रत,

- १) मा.मंत्री आदिवासी विकास, महाराष्ट्र राज्य, यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- २) मा.राज्यमंत्री आदिवासी विकास, महाराष्ट्र राज्य, यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- ३) प्रधान सचिव, आदिवासी विकास, मंत्रालय, मुंबई
- ४) आयुक्त, आदिवासी विकास, महाराष्ट्र राज्य, नाशिक.
- ५) सहसचिव, आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- ६) उपसचिव, आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- ७) अपर आयुक्त, आदिवासी विकास नाशिक, ठाणे, अमरावती व नागपुर .

- ८) सर्व प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प
- ९) प्रतिनिधि, सीग्रीन सोल्युशन्स एल एल पी, पुणे
- १०) संगणक समन्वयक, आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- ११) निवड नस्ती (का.१९) आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई

भारतीय संविधान अनुच्छेद २७५(१) अंतर्गत मंजूर योजना- सन २०१९-२०

परिशिष्ट-१

(रुपये लाखात)

१	योजनेचे नाव	“SeeGreen Solution with ITDPs Sensitization of students, teachers and staff of Ashram schools through workshops by engaging them in developing sustainable projects at their school”						
२	योजनेचे प्रस्तावित लाभ क्षेत्र	राज्यातील आदिवासी विकास विभागाच्या अधिनस्त असणा-या शासकीय आश्रम शाळा, एकलव्य निवासी आश्रम शाळा						
३	वित्तीय तरतूद	अ. क्र	वर्ष	योजना	निधी (रु.लक्ष)			
		१	२०१९-२०	SeeGreen Solution with ITDPs Sensitization of students, teachers and staff of Ashram schools through workshops by engaging them in developing sustainable projects at their school	१२९.८८			
		२	२०२०-२१	SeeGreen Solution with ITDPs Sensitization of students, teachers and staff of Ashram schools through workshops by engaging them in developing sustainable projects at their school	१२९.८८			
एकूण					२५९.७६			
४	योजना राबवणारी यंत्रणा	संबंधित अप्पर आयुक्त, आदिवासी विकास व seeGreen Solution LLP संस्था						
५	नियंत्रक अधिकारी	आयुक्त, आदिवासी विकास विभाग, नाशिक						
६	योजनेचा उद्देश/ हेतु	<ul style="list-style-type: none"> ➤ आदिवासी विकास विभागातील अधिनस्त असणा-या शासकीय आश्रम शाळेमध्ये कार्यशाळेद्वारे शाश्वत प्रकल्पाबाबत विद्यार्थी, शिक्षक, मुख्याध्यापक व इतर कर्मचारी यांच्यामध्ये आपुलकीची व मालकीची भावना तयार करणे त्यासाठी त्यांची क्षमता बांधणी करणे. ➤ घनकचरा व्यवस्थापन, ऊर्जा व्यवस्थापन, सांडपाणी व्यवस्थापन, जल व्यवस्थापन याबाबत आश्रम शाळेने त्यांच्या स्तरावर शाश्वत प्रकल्प तयार करण्यासाठी प्रोस्ताहण देणे, या प्रकल्पांबाबत त्यांच्यामध्ये स्पर्धा घेणे व तयार केलेल्या निवडक प्रकल्पाची अमलबजावणी करणे. 						

७	योजना अंमलबजावणीची कार्यपद्धती	<p>१) योजना राबविण्याची कार्य पद्धती खालील प्रमाणे असेल</p> <p>२) सदर योजनेच्या अंमलबजावणीच्या अनुषंगाने सीग्रीन सोल्यूशन एलएलपी ही संस्था अंमलबजावणी यंत्रणा म्हणून कामकाज करेल.</p> <p>३) सहभागी शाळांची संख्या आयुक्त,आदिवासी विकास,नाशिक अंतिम करतील.तसेच मंजुर तरतुदीच्या मर्यादेत योजनेच्या खर्चाचे तपशील व अंमलबजावणी वेळापत्रक हे आयुक्त,आदिवासी विकास,नाशिक यांनी अंमलबजावणी यंत्रणेसोबत विचारविनिमय करून अंतिम करावे.</p> <p>४) योजनेच्या अनुषंगाने राज्यातील आदिवासी विकास विभागाच्या अधिनस्त असणा-या शासकीय आश्रम शाळा, एकलव्य मॉडेल निवासी शाळा या प्रकल्पामध्ये भाग घेतील.</p> <p>५) योजनेच्या अनुषंगाने प्रत्येक अप्पर आयुक्त कार्यालयाच्या स्तरावर दोन दिवसीय कार्यशाळेचे आयोजन करण्यात येईल.</p> <p>६) सदर कार्यशाळेमध्ये अप्पर आयुक्त स्तरावरील आश्रम शाळा, एकलव्य मॉडेल निवासी शाळेचे प्रतीनिधी भाग घेतील.</p> <p>७) या कार्यशाळेमध्ये आश्रमशाळेच्या स्तरावर शाश्वत प्रकल्पांबाबत क्षमता बांधणी केली जाईल. आश्रम शाळेच्या स्तरावर घन कचरा व्यवस्थापन, जल व्यवस्थापन , ऊर्जा व्यवस्थापन,सांडपाणी व्यवस्थापन या बाबत आश्रम शाळेच्या स्तरावर प्रकल्प करण्याबाबत मार्गदर्शन केले जाईल.</p> <p>८) घनकचरा व्यवस्थापन,ऊर्जा व्यवस्थापन,सांडपाणी व्यवस्थापन,जल व्यवस्थापन याबाबत आश्रम शाळेने त्यांच्या स्तरावर शाश्वत प्रकल्प तयार करण्यासाठी प्रोस्ताहण दिले जाईल तसेच त्या प्रकल्पांबाबत त्यांच्यामध्ये स्पर्धा घेतली जाईल.</p> <p>९) स्पर्धेबाबत अमलबजावणी यंत्रणे मार्फत गूगल फॉर्म ची निर्मिती केली जाईल.</p> <p>१०) सदर गूगल फॉर्म वर आश्रमशाळा तयार केलेला प्रकल्प सादर करतील.</p> <p>११) सादर केलेल्या प्रकल्पाची अमलबजावणी यंत्रणे मार्फत छाननी केली जाईल व त्यामधून अंतिम पंधरा प्रकल्पाची निवड केली जाईल.</p> <p>१२) निवड केलेल्या शाळांच्या मुख्याध्यापकांसाठी पुन्हा एक कार्यशाळा आयोजित केली जाईल.</p> <p>१३) ह्या कार्यशाळेनंतर पुन्हा एकदा नवीन संक्षिप्त सूची केली जाईल. त्यात फक्त १० प्रकल्पांची निवड केली जाईल .</p> <p>१४) ह्या यादीतील प्रत्येक प्रस्तावाची वित्तीय तरतूद विचारात घेऊन कायम केली जाईल.</p> <p>१५) निवडलेल्या १० प्रणालींची अंमलबजावणी करण्याची जबाबदारी शाळेचे</p>
---	---	--

		<p>मुख्याध्यापक सी-ग्रीन संस्थेच्या मदतीने पार पडतील.</p> <p>१६) आदिवासी विकास विभाग आणि सीग्रीन तज्ज्ञांची संयुक्त समिती प्रकल्पाची पाहणी आणि आढावा घेतील. व ते त्या शाळांना भेटीही देतील.</p> <p>१७) प्रकल्पातील प्रणाली कार्यरत केल्यानंतर त्या नियमित चालवणे आणि त्यांची देखभाल करणे ही शाळेची जबाबदारी असेल. मुख्याध्यापक त्याची काळजी घेतील. प्रणालीच्या वापराची निरीक्षणे नोंदवण्याची प्राथमिक जबाबदारी मुख्याध्यापकांची असेल.</p> <p>१८) पहिल्या वर्षी उत्तम चालणाऱ्या प्रणालीला सीग्रीन उत्तेजनार्थ बक्षीस देईल.</p> <p>१९) पहिल्या वर्षाच्या अखेरीस अमलबजावणी यंत्रणा एक अहवाल तयार करून तो आयुक्त, आदिवासी विकास यांना सादर करेल.</p> <p>२०) सदर उपरोक्त कार्यपद्धती याच प्रकारे द्वितीय वर्षासाठी करण्यात येईल.</p>
८	योजनेच्या अटी व शर्ती	<p>१) योजना विहित वेळेत पूर्ण करण्याची जबाबदारी अंमलबजावणी करणाऱ्या संस्थेची असेल.</p> <p>२) सामंजस्य करारामधील अटी शर्तीनुसार कार्यवाही करणे संस्थेला बंधनकारक राहील.</p> <p>३) योजनेच्या अंमलबजावणीच्या अनुषंगाने आऊट सोर्सिंग करण्याची जबाबदारी अंमलबजावणी यंत्रणेची राहिल.</p> <p>४) प्रकल्पामध्ये होणाऱ्या बदलाची पूर्वकल्पना प्रकल्प सनियंत्रण व मूल्यमापन समितीला देऊन समितीच्या मान्यतेनेच बदल करावा.</p> <p>५) योजनेच्या अनुषंगाने देण्यात येणारे प्रशिक्षण व त्या बाबतची कार्यवाही या बाबतची जबाबदारी अंमलबजावणी यंत्रणेची राहील.</p> <p>६) आयोजित करण्यात येणा-या कार्यशाळांमध्ये आश्रम शाळेचा प्रतिनिधी (मुख्याध्यापक, अधीक्षक किंवा शिक्षक) सहभागी होतील यांची जबाबदारी संबंधित प्रकल्प अधिकारी यांची असेल.</p> <p>७) योजनेप्रमाणे आवश्यक कार्यशाळा घेणे अंमलबजावणी यंत्रणेला बंधनकारक राहील.</p> <p>८) योजनेच्या अनुषंगाने निवडल्या गेलेले आश्रम शाळेचे मुख्याध्यापक/ शिक्षक/गृहपाल यांना प्रशिक्षण घेणे आणि शाळेसंबंधी शाश्वत आराखडा तयार करणे व तो आराखडा दिलेल्या गूगल फॉर्म वर अपलोड करणे बंधनकारक असेल.</p> <p>९) प्रशिक्षणासाठी स्थळ निश्चिती व त्या बाबतचा खर्च, प्रशिक्षणार्थीचा प्रवास खर्च, राहण्याचा खर्च व इतर भत्ते, व इतर आनुषंगिक खर्च करण्याची जबाबदारी संबंधित अपर आयुक्त, आदिवासी विकास यांची असेल. सदर खर्च आश्रमशाळा समूह योजनेमधून भागविण्यात यावा.</p> <p>१०) योजनेच्या अनुषंगाने प्रशिक्षणा वेळी चित्रफीत तयार करण्याची जबाबदारी अंमलबजावणी यंत्रणेची राहील.</p>

		<p>११) योजनेच्या प्रगतीबाबत माहिती वेळोवेळी आयुक्त, आदिवासी विकास व शासनास सादर करण्याची जबाबदारी अंमलबजावणी यंत्रणेची राहील.</p> <p>१२) अंमलबजावणी करणाऱ्या संस्थेला केलेल्या कामाचा पूर्तता अहवाल व उपयोगिता प्रमाणपत्र सादर करणे बंधनकारक असेल.</p> <p>१३) सदर योजनेची अंमलबजावणी करताना चलचित्र (video) व छायाचित्रे काढावीत व योजनेची अंमलबजावणी पुर्ण झाल्यानंतर योजनेचा फलनिष्ठती अहवाल शासनास सादर करण्याची जबाबदारी अंमल बजावणी यंत्रणा यांची राहील तसेच Geotagged photographs हे www.stcmis.gov.in/smis या वेबसाईट वर अपलोड करण्याची जबाबदारी संबंधित एटीसी यांची राहील.</p> <p>१४) योजनेच्या अंमलबजावणीच्या अनुषंगाने योजनेच्या प्रगती बाबत माहिती वेळोवेळी CAS पोर्टल वर भरण्याची जबाबदारी अंमलबजावणी यंत्रणेची असेल.</p>
९	सनियंत्रण व मूल्यमापन समिती	<p>योजनेचे सनियंत्रण व मुल्यमापना करीता पुढीलप्रमाणे समिती गठीत करण्यात येत आहे.</p> <p>१. आयुक्त, आदिवासी विकास, नाशिक - अध्यक्ष</p> <p>२. सर्व अप्पर आयुक्त, आदिवासी विकास - सदस्य</p> <p>३. कोणतेही दोन प्रकल्प अधिकारी, ए.आ.वि प्रकल्प - सदस्य</p> <p>४. प्रतिनिधी, सीग्रीन सोल्यूशन - सदस्य</p> <p>५. प्रतिनिधी, क्वेस्ट कार्यालय - सदस्य</p> <p>६. शाश्वत उर्जा क्षेत्रातील नामवंत व्यक्ति - आमंत्रित सदस्य</p> <p>७. सहायक आयुक्त शिक्षण, आयुक्तालय नाशिक - सदस्य सचिव</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ योजनेच्या अंमल बजावणीच्या अनुषंगाने करण्यात येणारे कार्य व त्याची प्रगती या बाबत अहवाल शासनास / आयुक्त, आदिवासी विकास, नाशिक यांना सादर करण्याची जबाबदारी उपरोक्त समितीची असेल ➤ योजनेची अंमलबजावणी सुरु झाल्यापासून उपरोक्त समितीची बैठक दर ४ महीन्यांनी आयोजित करावी व सदर बैठकीमध्ये योजनेच्या प्रगतीचा आढावा घेण्यात याव तसेच योजना अंमलबजावणीमध्ये काही अडचणी असतील तर त्याबाबत आवश्यक कार्यवाही करावी.
१०	योजनेच्या अंमलबजावणीचा कालावधी	शासन निर्णय निर्गमित झाल्यापासून ०२ वर्षे
११	निधी वितरणाची कार्य पद्धती	<p>सदर योजनेकरिता निधी वितरणाची कार्यपद्धती खालील प्रकारे निश्चित करण्यात येत आहे.</p> <p>१) योजनेच्या अंमलबजावणीच्या अनुषंगाने मंजूर झालेल्या रकमेच्या मर्यादेत खर्च करण्याची जबाबदारी अंमलबजावणी यंत्रणेची असेल. योजनेसाठी इतर कोणताही अतिरिक्त निधी उपलब्ध करून दिला जाणार नाही.</p>

	<p>२) सदर योजनेचा निधी हा आयुक्त, आदिवासी विकास, नाशिक यांच्या मार्फत अंमलबजावणी यंत्रणेला वर्ग करण्यात येईल.</p> <p>३) शासन निर्णय निर्गमित झाल्यानंतर आयुक्त, आदिवासी विकास, नाशिक हे अंमलबजावणी यंत्रणेला कार्यारंभ आदेश देऊन प्रकल्पासाठी वर्ष-१ च्या मंजूर रकमेतून ५०% रक्कम अदा करतील.</p> <p>४) कार्यारंभ आदेश मिळाल्यानंतर व सदर निधी प्राप्त होताच अंमलबजावणी यंत्रणा प्रत्यक्षात कार्यास सुरुवात करेल.</p> <p>५) प्रत्यक्ष कार्य सुरु केल्यानंतर सहाव्या महिन्यात, कामाच्या प्रगतीनुसार पहिल्या वर्षाचा पुढील ४० % निधी अंमलबजावणी यंत्रणेला वर्ग करण्यात येईल.</p> <p>६) वर्ष-१ ची योजना यशस्वीरीत्या पूर्ण झाल्यानंतर तसेच वर्ष-१ कार्य पूर्णता प्रमाणपत्र सदर केल्या नंतरमूल्यमापन व सनियंत्रण समितीच्या अभिप्रायानुसार अंमलबजावणी यंत्रणेस उर्वरित १०% निधी वर्ग केला जाईल.</p>
१२	<p>वर्ष-२</p> <p>७) दुस-या वर्षाची अंमलबजावणी सुरु झाल्यानंतर वर्ष-२ च्या मंजूर रकमेतून ४०% रक्कम अमलबजावणी यंत्रणेला अदा करतील.</p> <p>८) वर्ष-२ चा कार्यारंभ आदेश मिळाल्यानंतर व सदर निधी प्राप्त होताच अंमलबजावणी यंत्रणा प्रत्यक्षात वर्ष-२ च्या कार्यास सुरुवात करेल.</p> <p>९) वर्ष-२ प्रत्यक्ष कार्य सुरु केल्यानंतर ०६ महिन्यात, कामाच्या प्रगतीनुसार दुसऱ्या वर्षाचा पुढील ४०% निधी अंमलबजावणी यंत्रणेला वर्ग करण्यात येईल.</p> <p>१०) योजनेची अमलबजावणी पूर्ण झाल्यानंतर व कार्य पूर्तता अहवाल सादर केल्यानंतर व मूल्यमापण व सनियंत्रण समितीच्या शिफारसी नुसार दुस-या वर्षाचा अंतिम २० टक्के निधी अंमलबजावणी यंत्रणेला वर्ग करण्यात येईल.</p> <p>११) योजनेच्या अनुषंगाने आऊट सोर्सिंग करण्यात येणारे कर्मचारी यांचे मानधन देण्याची संपूर्ण जबाबदारी अंमलबजावणी यंत्रणेची राहील .</p> <p>१२) योजनेच्या अनुषंगाने झालेल्या खर्चाचा अहवाल वेळोवेळी आयुक्त, आदिवासी विकास, नाशिक यांना सादर करण्याची जबाबदारी अंमल बजावणी यंत्रणेची राहील.</p> <p>योजनेची फलनिष्पत्ती</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ आदिवासी विकास विभागातील अधिनस्त असणा-या शासकीय आश्रम शाळेमध्ये कार्यशाळेद्वारे शाश्वत प्रकल्पाबाबत विद्यार्थी, शिक्षक, मुख्याध्यापक व इतर कर्मचारी यांची क्षमता बांधणी होऊन आपुलकीची व मालकीची भावना तयार होईल. ➤ घनकचरा व्यवस्थापन, ऊर्जा व्यवस्थापन, सांडपाणी व्यवस्थापन, जल व्यवस्थापन याबाबत आश्रम शाळेने त्यांच्या स्तरावर शाश्वत प्रकल्प तयार करण्या बाबत आश्रम शाळांमध्ये स्पर्धा होईल व त्यांनी तयार केलेल्या निवडक प्रकल्पाची अमलबजावणी होईल.